

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

http://xs.uz

E-mail: Info@xs.uz

2012 йил 27 июль, № 147 (5567)

Жума

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов 26 июль куни Оқсаройда Европа Иттифоқининг Марказий Осиё бўйича махсус вакили этиб тайинланган Патриция Флор хонимни қабул қилди.

1996 йилнинг июнь ойида Флоренцияда Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида давлат ва ҳукумат раҳбарлари даражасида мамлакатимизнинг ягона Европа билан муносабатларини ҳар томонлама мустаҳкамлашга асос бўлган Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланган.

Ўзбекистон Президентининг 2011 йилнинг январь ойида Брюсселга ташрифи ва унинг доирасида имзоланган ҳужжатлар Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасидаги ҳамкор-

ликнинг принципиал жиҳатдан янги босқичини бошлаб берди. Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида ҳамкорликнинг икки ва кўп томонлама қўшма органлари шаклидаги мустаҳкам институционал асоси яратилган ва у мулоқотларни ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда. Тошкентда ЕИ Делегациясининг очилиши томонларнинг ўзаро ҳамкорликни сифат жиҳатдан янги босқичга кўтаришга интилишининг ёрқин мисолидир.

Учрашувда Ўзбекистон билан

ЕИ ўртасидаги ҳамкорликнинг бугунги ҳолати ва иқтисодий соҳадаги ҳамкорликни изчил кенгайтириш йўлидаги муҳим қадамлар, деб баҳоланди.

Мулоқот чоғида турли даражалардаги ҳамкорликни ўзаро ҳурмат ва ишонч тамойиллари асосида янада кенгайтиришга икки томон ҳам тайёр экани таъкидланди. Парламентлар ҳамкорлиги ва ҳамкорлик бўйича “Ўзбекистон — Европа Иттифоқи” қўшма қўмиталари-

нинг навбатдаги мажлислари якунлари сиёсий ва иқтисодий соҳадаги ҳамкорликни изчил кенгайтириш йўлидаги муҳим қадамлар, деб баҳоланди.

Савдо-иқтисодий ва сармоявий-технологик соҳалардаги алоқаларни фаоллаштириш масалаларида алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон демократик жараёнларни ривожлантириш ва фуқаролик жамиятини мустаҳкамлаш соҳасида ЕИ институтлари билан ҳамкорликка алоҳида аҳамият қаратмоқда.

Патриция Флор хоним самимиي қабул ҳамда ўзаро ҳамкорликка оид муҳим масалалар, минтақа ва жаҳон сиёсатининг долзарб муаммолари юзасидан атрофлича фикр алмашиш имконияти учун Президент Ислон Каримовга миннатдорлик изҳор этди, шунингдек, Европа Иттифоқи Ўзбекистон билан ҳамкорликни изчил ривожлантиришдан манфаатдор эканини таъкидлади.

(ЎЗА).
Сарвар ЎРМОНОВ
олган суратлар.

Сарҳисоб

Пойтахтимизда Давлат статистика қўмитасининг 2012 йилнинг биринчи ярим йиллик якунларига бағишланган Хайъат йиғилиши бўлиб ўтди.

Устувор вазифалар ижросига бағишланди

Унда қўмита томонидан Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президентимиз фармон ва қарорлари ҳамда ҳукуматимиз ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларида белгиланган вазифаларнинг амалга оширилиши кўриб чиқилди.

Кайд этилганидек, қўмита томонидан жорий йилнинг ўтган олти ойида 2012 йилги Давлат статистика ишлари дастурига мувофиқ, 421 статистика иши белгиланган ҳажмида ва муддатларда бажарилди. Иқтисодиёт тармоқларини ривожлантириш мақсади комплекс дастурлари ижроси мониторингини унун таҳлилий-статистик маълумотлар мунтазам равишда шакллантирилиб, ҳар ойда тегишли давлат органларига тақдим этиб борилади. Шу билан бирга, 2012 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастуридаги 6 та асосий устувор йўналишининг амалга оширилишини таъминлаш бўйича таҳлилий-статистик маълумотлар, бюллетенлар тайёрланиб, белгиланган муддатларда фойдаланувчиларга етказилди.

Давлат статистика қўмитасининг расмий сайтидаги фирма номларини электрон захирага олиш шартини орқали январь-июнь ойлари давомида фуқаролардан фирма номлари бўйича келиб тушган 37964 та ариза кўриб чиқилди ва 26181 та фирма номлари захирага олинди.

(Давоми 2-бетда).

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида олиб борилаётган кенг қамровли ислохотлар, хусусан, аҳоли бандлигини таъминлаш, уларнинг жамиятда муносиб ўрин эгаллашларига қўмаклашиш, оилалар тинчлиги ҳамда фаровонлигини янада оширишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари роли ва таъсири тобора ортиб бормоқда.

Илғор тажрибалар намоёйиши

Буни Когон туманидаги “Сараён” кишлоқ фуқаролар йиғини фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин. 780 та оила истиқомат қилаётган ушбу маскан вилоятнинг файзли гўшаларидан бири саналади. Бу ерда, айниқса, ёшлар таълим-тарбиясига алоҳида эътибор қаратилмоқда. “Оила — маҳалла — таъ-

лим муассасаси” ҳамкорлиги оқилона йўлга қўйилган. Худудда ўтган даврда вояга етмаганлар ўртасида бирорта ҳам жиноят содир этилмагани ана шу ҳамкорлик самарасидир. “Фуқаролар йиғинларининг энг намунали диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси”

қўрик-танловининг Бухоро вилояти босқичида ушбу фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Моҳиғул Ёркулованинг голиб чиққани ҳам бежиз эмас.

— Президентимизнинг яқинда қабул қилинган “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳодимлари меҳнатини рағбатлантиришга оид

қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони ушбу тизим ҳодимларига бўлган эътибор ва ғамхўрликнинг ёрқин намунаси бўлди, — дейди у. — Бе-

восита қўрик-танловга келсак, унда 450 нафар диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси орасидан сараланган 13 иштирокчи голиблик учун баҳс олиб бориди. Голиб бўлиб, танловнинг республика босқичида қатнашиш ҳуқуқини қўлга кирит-

ганимдан ниҳоятда хурсандман.

Қўрик-танловнинг Навоий вилояти босқичида худуддаги фуқаролар йиғинларида меҳнат қилаётган 300 нафар диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси фаолиятига ўзига ҳош баҳо берилди. Хусусан, унда иштирок этган 10 маслаҳатчининг хотин-қизлар ижтимоий-иқтисодий, тиббий маданиятини ошириш, уларни ишга жалб қилиш, оила тинчлиги, маҳалла тувлигини таъминлаш борасидаги фаолияти таҳлил этилди.

(Давоми 2-бетда).

«Буюк Ипак йўли бўйлаб саёҳат»

Яқинда Швейцарияда нашр қилинадиган “Нарру Life” журналида журналист Сандрин Баггин-Брандэль қаламига мансуб “Буюк Ипак йўли бўйлаб саёҳат” сарлавҳали мақола чоп этилди. Чиройли ва ранг-баранг суратлар билан безатилган мазкур мақола Ўзбекистоннинг бой ҳамда бетақдор маданий-тарихий меросига бағишланган.

Биз ва жаҳон

Муаллифнинг қайд этишча, Буюк Ипак йўли чор-раҳасида жойлашган Ўзбекистон ҳозирги вақтда хорижий сайёҳлар эътиборини тобора ўзига жалб қилмоқда. “1991 йили ўзининг бой тарихий меросини намоён этган Ўзбекистонни дунё катташди. Ўрта Осиёда жойлашган ушбу мамлакат маданиятнинг қадимий бешиги ҳисобланадики, айнан шу заминда дунёнинг энг кўҳна шаҳарлари қад ростлаган.

Бетақдор меъморий обидаларга эга Самарқанд, Бухоро, Хива ва Шаҳрисабз, ўзига ҳослиги ҳамда асрий анъаналарини сақлаб қолган ўзбек халқи, бу юртда сайёҳлар ва меҳмонларга кўрсатиладиган меҳмондўстлик Ўзбе-

кистонга келган сайёҳларда ҳайрат уйғотаётди. Замонавий Ўзбекистон худуди орқали ўтган Буюк Ипак йўли мазкур минтақанинг бутун дунё томонидан кашф этилиши ва унинг иқтисодий жиҳатдан ривожланишига хизмат қилди”, деб ёзда муаллиф.

Ўз саёҳати тафсилотларини Самарқанд таассуротларидан бошлаб экан, муаллиф уни дунёнинг энг маҳобатли ва гўзал шаҳарларидан бири, шириншакар мевалар ҳосили олиннадиган чиройли боғлар, бетақдор меъморий мажмуалар ва бой тарихга эга замин сифатида тасвирлайди.

(Давоми 2-бетда).

Жараён

Мамлакатимизда Президентимиз Ислон Каримов раҳнамолигида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, қулай ишбилармонлик муҳитини яратиш юзасидан олиб борилаётган изчил ислохотлар бугун ўз самарасини кўрсатмоқда. Айниқса, соҳани ривожлантириш учун яратилган шароит ва қулайликлар, берилган имтиёз ва преференциялар республикаимизда ўрта мулкдорлар синфининг шаклланиши, иқтисодиётнинг барқарор юксалиши, янги иш ўринлари яратилиши ҳамда аҳоли даромадлари ошишида муҳим омил бўлмоқда.

Банк кредитлари

кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлашнинг муҳим воситасидир

Айни пайтда иш билан банд аҳолининг 74,8 фоизи шу соҳада меҳнат қилаётгани, кичик бизнеснинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 2011 йил якуни бўйича 54 фоизни ташкил этгани бунинг яққол тасдиғидир.

Кичик бизнес субъектлари томонидан нафақат ички ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатилган маҳсулот ишлаб чиқаришга устуворлик қаратилаётгани эса уларнинг жами экспортдаги ҳиссаси йилдан-йилга ортиб боришига таъсир кўрсатмоқда. Хусусан, ўтган йили мазкур кўрсаткич 18,8 фоизга етиб, қиймати 2,8 млрд. АҚШ долларидан зиёд маҳсулот хорижга чиқарилди.

Бу даражадаги юқори кўрсаткичларга, авваламбор, кичик ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасида иш юритаётган минг-миглаб юртдошларимизнинг самарали меҳнати натижасида эришилаётганини мамнуният билан таъкидлаб ўтиш жоиз.

Шу билан бирга, шубҳасиз, кичик бизнесни ривожлантиришда соҳани зарур молиявий маблағлар билан таъминлаш муҳим аҳамият касб этади. Шу-

нинг учун ҳам бу соҳа субъектларини кредитлаш ҳажмини кескин ошириш ва кўрсатилаётган банк хизматлари сифатини тубдан яхшилаш масалалари мамлакатимиз банк тизимининг диққат-эътиборида турибди. Натижада сўнгги 10 йил давомида уларни молиявий қўллаб-қувватлашга йўналтирилган маблағлар ҳажми 15 баробарга ўсиб, қўллаб-қувватлаш банк хизмати турлари жорий қилинди.

Албатта, тадбиркорлик фаолияти равнақи учун янада қулай бизнес муҳити яратилиши, ажратилган кредитлар, биринчи галда, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлашга йўналтирилаётган узоқ муддатли сармоялар ҳажми ошиб, кўрсатилаётган банк хизматлари сифати янада яхшиланиши — ҳамма-ҳаммаси банк тизимида комплекс чора-тадбирлар белгиланиб, шу асосда қўллаб-йўналишлар бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилганлигининг самарасидир. Сўнгги йилларда булар нималардан иборат бўлди?

(Давоми 2-бетда).

Фаоллар йиғилиши

Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг яқинда бўлиб ўтган мажлисида жорий йилнинг биринчи ярим йиллигида республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда давлатимиз раҳбари томонидан шу йил 19 январда республика Ҳукуматининг мажлисида белгилаб берилган 2012 йилги иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор вазифалари муҳокама қилинди. Шу кунларда жойларда мазкур масалаларга бағишланган фаоллар йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Бу ҳақда мухбирларимиз хабар қилади.

Муҳим чора-тадбирлар белгилаб олинди

СИРДАРЁ

Вилоят ҳокими О. Ашурматов бошқарган йиғилишда жорий йилнинг биринчи ярмида вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 112,1 фоизни ташкил этгани таъкидланди. Ишлаб чиқариш ҳажми санаотда 109,6 фоиз, қишлоқ ҳўжалигида 106,5 фоиз, шунингдек, қурилиш ишларида 108,1 фоизга, жами хизматлар 112,4 фоизга етди. Ялпи ҳудудий маҳсулот таркибида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг улуши 63 фоиз, санаотда 34,6 фоиз бўлди.

Ушбу кўрсаткичларга эришишда, айниқса, аҳоли бандлигини таъминлашда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка алоҳида эътибор қаратилаётгани муҳим омил бўлмоқда. Янги иш ўринларининг асосий қисми кичик корхона ва микро-

фирмалар ташкил этиш ҳамда касаначиликни ривожлантириш ҳисобига яратилиб, ҳисобот даврида бу борадаги режа 103,8 фоизга бажарилгани қайд этилди.

“Мустаҳкам оила йили” Давлат дастури доирасида вилоятдаги тижорат банклари филиаллари томонидан ёш оилаларга уй-жой сотиб олиш ва қуриш учун бир миллиард 526 миллион сўмлик ипотека кредитлари 15 йиллик муддатга берилди. Шу билан бирга, 86 нафар ёш оилага тадбиркорлик фаолиятини молиялаштириш учун микрокредитлар ажратилди.

Йиғилишда ютуқлар билан бирга, йўл қўйилган айрим камчиликларга ҳам эътибор қаратилди. Бундай муаммоларни бартараф этиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Ш. ХОЛМУРДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЖИЗЗАХ

Вилоят ҳокими С. Исмоилов олиб борган йиғилишда эътироф этилганидек, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ялпи ҳудудий маҳсулот 10,7 фоизга, санаот маҳсулотлари ишлаб чиқариш 8,8, қишлоқ ҳўжалиги ялпи маҳсулоти 5,8, капитал қурилиш ишлари ҳажми 12,6, чакана товар айланмаси 14,9, пуллик хизматлар кўрсатиш ҳажми 14 фоизга ўсди.

Ялпи ҳудудий маҳсулотда кичик бизнес улуши 62,1 фоизни, хизматлар улуши 52,4 фоизни ташкил этди, экспорт бўйича белгиланган режа 134 фоизга бажарилди.

Кичик бизнес субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида тижорат банклари томонидан ажратилган маблағлар ҳисобидан санаот соҳасида 81, қишлоқ ҳўжалигида 109 та, хизматлар кўрсатиш соҳасида 296 та лойиҳа амалга оширилди.

Янги иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастурига асосан, 22 минг 904 та янги иш ўрни яратилган бўлиб, уларнинг 65 фоизи қишлоқ жойлар ҳиссасига тўри келади.

Йиғилишда “Мустаҳкам оила йили” Давлат дастури ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилгани қайд этилди. Жумладан, мазкур дастур доирасида 30,8 миллиард сўмлик иш бажарилди.

Хисобот даврида йўл қўйилган хато ва камчиликларни бартараф этишга қаратилган чора-тадбирлар ҳамда келгуси вазифалар белгилаб олинди.

У. АДИЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАВОЙ

Фаоллар йиғилишида вилоят ҳокими Э. Турдимов кун тартибидagi масала бўйича маъруза қилди.

Унда таъкидланганидек, 2012 йилнинг биринчи ярмида вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулотнинг ўсиш суръати 6,1 фоизни ташкил этди. Хусусан, санаот маҳсулотлари ишлаб чиқариш 6,2 фоиз, истеъмол товарлари ишлаб чиқа-

риш 14,2, қурилиш ишлари 16,4, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари етиштириш 7,1, чакана товар айланмаси 16,9, хизматлар кўрсатиш 13,5 фоизни ташкил этди. Вилоятда кичик бизнесни ривожлантириш, қўллаб-қувватлаш натижасида унинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 23 фоизга ўсди.

(Давоми 2-бетда).

Изчил ислохотлар натижаси

Жорий йилнинг биринчи ярмида республикаимизда қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари етиштириш ҳажми

7,1 фоизга ўсди.

Қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқаришини техник янгиллаш жараёнларини янада жадаллаштириш, унинг тармоқларига замонавий технологияларни жорий этиш, ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш, тупроқ унумдорлигини ошириш бўйича қўрилаётган изчил чора-тадбирлар соҳада маҳсулот етиштириш ҳажмини шу даражада қўлайтириш имконини берди.

Бир рақам шарҳи

■ Парламент ҳаёти

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида Парламент ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонди томонидан ижтимоий аҳамиятга эга лойиҳаларни амалга ошириш масалаларига бағишланган давра суҳбати ҳамда жорий йилда ўтказилган учта грант танлови якунлари бўйича брифинг ташкил этилди.

Тадбирда таъкидланганидек, Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат Фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссияси “учинчи сектор”ни қўллаб-қувватлашга йўналтирилган бюджет маблағларини тақсимлаш, бу борада очкилик, ошқоралик ва шаффофликни таъминлашда муҳим аҳамият касб этмоқда. Жумладан, ўтган тўрт йил мобайнида фуқаролик жамиятлари институтлари томонидан тақдим этилган турли ижтимоий лойиҳа ва дастурларни амалга ошириш мақсадида Фонд томонидан 22 миллиард сўмдан ортиқ маблаг ажратилган.

Жорий йилда эса Парламент комиссияси томонидан бешта грант танлови ташкил этилиши режалаштирилган бўлиб, ҳозирга қадар уларнинг учтаси ўтказилди.

“Мустаҳкам оила йили” Давлат дастурида белгилаб берилган вази-

Рағбат ва кўмак

ННТ ривожида муҳим аҳамият касб этмоқда

фалар ижросини таъминлашда ННТ иштирокига бағишланган мазкур танловларда қатнашган 440 га яқин ННТ дан 484 та ижтимоий аҳамиятга эга лойиҳа келиб тушди. Уларда фуқаролик жамияти институтларининг давлат ва ҳудудий дастурларни амалга оширишдаги иштироки ҳамда ёш оилалар, ёшлар ва аёлларни қўллаб-қувватлаш, уларни ҳуқуқий-ижтимоий муҳофаза қилиш, юртимизнинг олис ҳудудларида ҳам оилавий бизнес, касаначилик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш сингари йўналишларга оид лойиҳалар тақдим этилган. Хусусан, мазкур йўналишдаги биринчи танловда 210 та ННТ томонидан тақдим этилган 252 та лойиҳа-

дан 54 таси ғолиб бўлди ва уларга 770,7 миллион сўм маблаг ажратилди. Эътиборли жиҳати шундаки, булар доирасида жойларда ёшларни касб-хунарга, хотин-қизлар ва ёш оилаларни бизнесга йўналтирувчи ўқув курслари ташкил этилди, рисола ва қўланмалар чоп этилди.

Мустақил оммавий ахборот воситаларини янада ривожлантириш, журналистларнинг юртимизда олиб борилаётган ислохотлар жараёнидаги иштирокини қўлайтириш, аҳолининг ҳуқуқий онги ва билимларини ошириш мақсадида эълон қилинган танловда эса 152 дан ортиқ мустақил ОАВ дан 166 та лойиҳа келиб тушди. Пировардида Парламент ко-

миссияси томонидан 34 та лойиҳа танлаб олиниб, улар учун 486 миллион сўм йўналтирилди.

Шу ўринда таъкидлаш керакки, фуқаролик жамияти институтларини қўллаб-қувватлашга нафақат давлат бюджети, балки ҳамкор ташкилотлар молиявий кўмаги ҳам жалб этилмок-

да. “Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми”, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармалари, “Маҳалла” хайрия жамоат фонди, БМТ Тараққиёт дастури лойиҳаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги билан ҳамкорликда ташкил этилган танлов шу жиҳатлари билан аҳамиятли бўлди. Унда имконияти чекланган шахслар ва кам таъминланган оилаларга ижтимоий хизматлар кўрсатуви ва уларга ижтимоий ташкилотларни ташкил этишда кўмаклашувчи ННТ ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари вакиллари қатнашди. Натижада 78 та фуқаролик жамияти институти томо-

нидан тақдим этилган 80 дан ортиқ лойиҳа қўриб чиқилди. Якунда Парламент комиссияси 19 та лойиҳани ғолиб, деб топди, уларга 274 миллион сўм маблаг ажратилди.

Тадбирда танлов ғолибларига сертификатлар топширилди.

Анжуман доирасида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Ахборот хизмати билан ҳамкорликда ОАВ вакиллари учун Парламент комиссиясининг жорий йил 6 ойидаги фаолияти, ўтказилган грант танловлари натижаларига бағишланган брифинг ташкил этилди.

Брифингда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, танловларда ғолиб бўлган 50 дан зиёд фуқаролик жамияти институтлари вакиллари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Тадбирда давлат гранти танлови ғолибларининг илғор тажрибалари билан яқиндан танишиш имкони яратилди ҳамда соҳага тегишли меҳанизмларни такомиллаштириш бўйича тақлиф ва тавсиялар ишлаб чиқилди.

Брифингда, шунингдек, журналистлар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоб олдилар.

3. худойшукуров.

Муҳим чора-тадбирлар белгилаб олинди

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Йиғилишда вилоятда янги иш ўринлари яратиш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилаётгани қайд этилди. Жумладан, вилоят бўйича яратилган 21,9 мингта янги иш ўринининг 16,3 мингга кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ҳиссасига тўғри келмоқда.

Шунингдек, “Мустаҳкам оила йили” Давлат дастурини амалга ошириш доирасида молиялаштиришнинг барча манбалари ҳисобидан 59,9 млрд. сўм маблаг ўзлаштирилганлигига уруғ берилди.

Фаоллар йиғилишида халқ

СУРХОНДАРЁ

Вилоят ҳўхими Н. Чориев бошқарган йиғилишда воҳода амалга оширилаётган ислохотлар туфайли иқтисодиёт тармоқларида барқарор ривожланиш суъратларига эришилаётгани таъкидланди. Жумладан, ялпи ҳудудий маҳсулот ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 8,3 фоиз ўсди. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда 8,5, қурилишда 9,4, қишлоқ ҳўжалигида 20,6, транспорт ва алоқа соҳасида эса 20,7 фоизни ташкил этди. Вилоят ялпи ҳудудий маҳсулотида кичик бизнеснинг улуши 61,2 фоизга етди.

Вилоятда жорий йилнинг ўтган даврида 408,8 миллиард сўмлик саноат маҳсулотлари, 163,9 миллиард сўмлик истеъмол моллари ишлаб чиқарилди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни молиявий қўллаб-қувватлашга тижорат банклари томонидан 127,2 миллиард сўмлик кредит маблағлари ажратилди.

Йиғилишда аҳоли, айниқса, қишлоқ жойларида истиқомат қилаётганлар бандлигини таъминлаш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Вилоятда ҳисобот даврида ташкил этилган 33 минг 828 янги иш ўрнидан 30 минг 304 таси қишлоқ жойларига тўғри келади.

Йиғилишда вилоятда ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, иқтисодиётнинг айрим тармок ва корхоналарида мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмаётгани ҳам айтиб ўтилди ва бу борадаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланди.

А. ЗАРИПОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

— “Мустаҳкам оила йили” Давлат дастури доирасида ташкил этилган ушбу қўрик-танлов биз учун катта синов, имтиҳон бўлди, — дейди Кармана туманидаги “Дўрман” маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Гўлнора Жабборовна. — Айни чоғда танлов шартларига мувофиқ намойиш этилган бағрикенглик, бунёдкорлик, оила-

мақсадлари бир, аммо турлича услубга эга маслаҳатчилар тажрибаси ўртага ташланади, илгорлари кенг оммалаштирилади. Табиийки, бу кейинги фаолиятимизда қўл келади. Танлов шу жиҳати билан жуда аҳамиятlidir.

Қўрик-танловнинг Самарқанд вилоти босқичида 16 нафар маслаҳатчининг билим ва тажрибаси синовдан ўтказилди. Тадбирда дастлаб улар

Илғор тажрибалар намойиши

лар тотувлигига оид саҳна чиқишлари биз учун жуда фойдали бўлди. Эндиликда бу ерда қўлга киритган билим ва тажрибадан фаолиятимизда унумли фойдаланамиз.

Кизгин тарзда кечган баҳслар якунида ғолиблик Зарафшон шаҳридаги “Баҳор” маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Холида Эргашевага насиб этди.

Бугунги кунда Фарғона вилоятдаги 1024 та фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида 1021 диний мазрифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи фаолият кўрсатмоқда. Улар орасидан сараланган 19 нафара қўрик-танловнинг вилоят босқичида ғолиблик учун баҳсга киришди. Эътиборлиси, иштирокчиларнинг аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, ҳудудларда тотувлик ва бағрикенглик ҳоляларини тарғиб этиш босқисидagi фаолиятлари барчада иллик таассурот қолдирди. Якунда Риштон туманидаги “Зоҳидон” шаҳарча фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Маҳмудхон Исмоилов ғолиб, деб топилди.

— Бундай танловларда иштирок этишнинг ўзи катта ғалаба, — дейди у. — Чўнки бу ерда

фаолиятига доир кўргазма намойиш этилди. Шундан сўнг иштирокчилар ўзаро баҳсларга киришдилар.

— 2005 йилдан буён аънавий тарзда ўтказиб келинаётган бу қўрик-танлов маслаҳатчилар фаолигини ошириш, уларнинг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ҳамда жамоат ташкилотларининг қўйи тизимлари билан ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, илғор тажрибаларни аниқлаш ва кенг тарғиб қилиш борасида муҳим аҳамият касб этмоқда, — дейди “Маҳалла” хайрия жамоат фонди Самарқанд вилоти бўлими раиси Шавкат Жаникулов. — Шу жумладан, уларнинг “Мустаҳкам оила йили” Давлат дастурида белгиланган устувор вазифалар ижроси бўйича олиб бораётган фаолиятлари ўрганилди. Қизгин баҳслар якунида Каттакўрғон шаҳридаги “Ҳожикўрбон” маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Ойдинисо Иззатуллаева ғолиб чиқиб, танловнинг республика босқичида вилоятимиз шарафини ҳимоя қиладиган бўлди.

Ғолиблар фахрий ёрлик ва эсдалик совғалари билан тақдирлангди.

«Халқ сўзи» мухбирлари материаллари асосида тайёрланди.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ҳисобот даврида Кадрларни қайта тайёрлаш ва статистик тадқиқотлар маркази базасида давлат статистика органларининг жами 807 нафар ходимининг малакаси оширилди.

Йиғилишда Президентимизнинг “Статистик, солиқ, молиявий ҳисоботлари, лицензияланадиган фаолият турлари-

Маҳаллийлаштириш:

Истиқболли лойиҳалар самараси

Юртимизда ишлаб чиқариш корхоналарини модернизация қилиш, замонавий техника ва технологиялар билан жиҳозлаш натижасида қўллаб янги маҳсулот турлари ўзлаштирилмоқда. Айниқса, қишлоқ ҳўжалиги раванқида бундай истиқболли

лойиҳаларнинг ўрни ва аҳамияти беқийёс бўлаётир. Урганч шаҳридаги “Урганч ўт ўриш машиналари” акциядорлик жамияти фаолияти бунга яққол мисол бўла олади. Мазкур корхона жамоаси ўтган йили 2 миллиард 700 миллион сўмликдан ортиқ

маҳсулот тайёрлаган бўлса, жорий йилнинг биринчи яримида бу борадаги кўрсаткич 2 миллиард 400 миллион сўмликка етди. Ҳозир 50 нафардан зиёд ишчи меҳнат қилаётган корхонада 12 турдан ортиқ қишлоқ ҳўжалик ма-

шиналари ва механизмлари, шу билан бирга, улар учун 150 турдан зиёд эхтиёт қисмлар ишлаб чиқарилаяпти. Уларнинг аксарияти Маҳаллийлаштириш дастури доирасида тайёрланаётгани эътиборга лойиқ. Масалан, “Магнум” тракторлари учун айланма плуглар ишлаб чиқариш ўзлаштирилганлиги корхонанинг яна бир ютуғи бўлди.

Жамоа йил бошидан буён фермер ҳўжаликларига 50 та “КИР-1,5” ўт ўриш машинаси, 100 та культиватор ва қўллаб эхтиёт қисмлар етказиб берди. Эътиборлиси, корхона маҳсулотларига қўшни давлатларда ҳам қизиқиш ортиб бормоқда. Жорий йилда умумий қиймати 20 минг АҚШ долларига тенг қишлоқ ҳўжалик техника ва механизмлари четга экспорт қилингани бунинг тасдиғидир. Жамият аъзолари йил охирига қадар 4 миллиард сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқаришни режалаштирган.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Ҳасан ПАЙДОВ
олган сурат.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Норматив-ҳуқуқий база

такомиллаштирилди

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 11 мартдаги “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига кредит беришни қўлайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, ҳозир кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасидаги юқори технологияли ҳамда инновацион лойиҳаларни, узоқ ва бориш қийин бўлган ҳамда меҳнат ресурслари ортиқча туманлар ва шаҳарларда жойлашган ишлаб чиқариш микрофирмаларини, кичик корхоналар, деҳқон ва фермер ҳўжаликларини имтиёзли шартлар асосида кредитлашга катта эътибор берилмоқда.

Шунингдек, мазкур қарорга асосан, тижорат банкларининг Имтиёзли кредит бериш махсус жамғармаси ресурслари ҳисобидан кредит ажратишдан оладиган даромадлари 2016 йилнинг 1 январигагача юридик шахслардан олинадиган фойда солиғидан озод этилгани бундай маблағлар ҳажмининг ўсиб боришини таъминламоқда.

Бундан ташқари, Президентимизнинг республикамизда ишбилармонлик муҳитини тубдан яхшилаш, тадбиркорликка кўпроқ эркинлик бериш, соҳани ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг мамлакат иқтисодиётидаги роли ва улушини ошириш, аҳоли бандлиги ҳамда даромадлари ортишини таъминлаш мақсадида 2011 йил 24 августда қабул қилинган “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш учун қўлай ишбилармонлик муҳитини шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармонига кўра, ушбу субъектларнинг миллий валютадаги

ҳисоб рақамлари тижорат банклари томонидан тўлов ўндирилмасдан очилмоқда, уларнинг кредит олиш бўйича аризалари эса уч банк иш куни давомида қўриб чиқилмоқда.

Айни чоғда Адлия вазирлигида 2012 йил 20 мартда 2344-сон билан рўйхатга олинган “Тижорат банклари томонидан шахсий ёрдамчи ҳўжаликларга қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини

қарийб 5 триллион сўмга етиши кутилмоқда.

2012 йилнинг ўтган 6 ойи давомида амалга оширилган ишлар натижасида соҳага йўналтирилган кредитлар ҳажми 2011 йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 1,4 баробар ўсиб, 2 триллион 829 миллиард сўмни ташкил этди. Ушбу маблағларнинг 558,4 миллиард сўмини микрокредитлар ташкил

Банк кредитлари

кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлашнинг муҳим воситасидир

етиштириш учун микрокредитлар бериш тартиби тўғрисидаги Низом”нинг тасдиқлангани аҳолига соддалаштирилган тартиб асосида мевали дарахтлар ва ўзум қўчатлари, уруғлиқлар, минерал ўғитлар ва ўсимликларни кимёвий ҳимоя қилиш воситаларини сотиб олиш, ихчам иссиқхоналар ташкил этиш ҳамда паррандачилик ва асала-ричиликни ривожлантириш учун микрокредитлар олиш имконини кенгайтирмоқда.

Умуман, бугунги кунда юртимизда янши бизнес ғоя ва етарли гаров таъминотига эга бўлган кичик бизнес субъектлари исталган банкдан зарур миқдордаги маблағни олишлари учун барча имкониятлар яратилган.

Кредитлаш ҳажми кескин ошмоқда

2011 йил мобайнида тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига ажратилган кредитлар ҳажми 2010 йилдагига нисбатан 1,5 баробар ўсиб, 4 триллион 41 миллиард сўмдан ошди. Жорий йилда эса ушбу кўрсаткич

қилиб, бу кўрсаткич ҳам 1,4 баробар ўсишига эришилди.

Ёшларнинг тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш имкониятини кенгайтириш мақсадида касб-хунар коллежлари битирувчиларининг бизнес лойиҳаларини молиялаштиришга 22,6 миллиард сўм миқдорига имтиёзли микрокредитлар йўналтирилди. Бу маблаг 2011 йилнинг 6 ойидагига нисбатан 1,8 баробар кўпдир.

Бундан ташқари, тадбиркор аёлларга ажратилган кредитлар миқдорининг ўтган йилнинг 6 ойига нисбатан 1,5 баробарга ортиб, 238,4 миллиард сўмни ташкил этгани ҳам эътиборга лойиқ. Шу билан бирга, оилавий бизнес ва хўнармадчиликни ривожлантириш учун кўрсатилган микромолиявий хизматлар ҳажми 2,5 баробар ўсиб, 41,4 миллиард сўмдан ошган бўлса, қизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришга 290,8 миллиард сўм миқдорига ёки 2011 йилнинг 6 ойидагига нисбатан қарийб 1,8 баробар кўп кредитлар ажратилди.

Қолаверса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг лойиҳаларини молиялаштиришни кенгайтириш мақсадида жорий йилнинг

биринчи ярим йиллигида халқаро молия институтларининг кредит линиялари ҳисобидан 72,9 миллион АҚШ доллари миқдорига маблағлар ажратилиб, бу борадаги прогноз 179,2 фоизга баҳарилганлиги диққатга сазовордир.

Таъкидлаб ўтиш жоизки, кичик бизнес субъектларининг инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш учун им-

тиёзли кредит линиялари ва грантларни жалб қилишда ҳозирги кунда тижорат банклари томонидан Осий тараққиёт банки, Хитой давлат тараққиёт банки, Халқаро тараққиёт уюшмаси, Ислом тараққиёт банки, Хусусий секторни ривожлантириш бўйича Ислом корпорацияси, Корея “Эксимбанк”и, немис банклари ва бошқа бир қатор халқаро молия ташкилотлари билан яқиндан ҳамкорлик алоқалари ўрнатилгани ҳам янши натижа бермоқда.

Маслаҳат ва маълумот

Шу ўринда тижорат банкларининг кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолияти фақат кредит ажратиш билангина чекланмасдан, кенг миқёсда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилаётганини ҳам қайд этмоқ лозим. Хусусан, кичик бизнес субъектларига янада кўпроқ қўлайлиқлар яратиш мақсадида тижорат банкларининг барча филиалларида “Тадбиркорлар хонаси” ташкил қилинган бўлиб, уларда малакали мутахассислар томонидан кредитлар ажратиш, банк хизматлари кўрсатиш юзасидан зарур маслаҳатлар берилмоқда.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

“Рим, Афина ва Бобиннинг тенгдоши бўлимиш бу шаҳар Ўзбекистоннинг марвариди ҳисобланади. Марко Поло ўзининг “Мўъжизалар китоби”да Самарқандни Буюк Ипак йўлининг энг муҳим шаҳри сифатида эътироф этади.

Қўллаб уруш ва истилоларга қарамай, Самарқанд доимо вайроналиклардан тикланиб, янада гўзаллашиб борган. XV асрда Самарқандни ўз салтанатининг пойтахти этиб танлаган буюк саркарда ва давлат арбоби Амир Темуру даврида шаҳар бениҳоя гўллаб-яшнади. У Самарқандни Ўрта Осиёнинг энг кудратли ва энг гўзал пойтахтига айлантирди.

Бугун Самарқанд ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон маданий мероси рўйхатига киритилган. Ушбу шаҳарни ўз кўзингиз билан кўриш учун Ўзбекистонга келсангиз арзийди. Аммо Ўзбекистонда бундан ташқари бошқа чиройли қадамжолар ҳам мавжуддир”, деб ёзади муаллиф.

“Дунёнинг энг кўҳна шаҳарларидан бири сифатида маълуму машур бўлган Шахрисабз ана шундай кўҳна кентлардан биридир, — дея ўз фикрини давом эттиради Сандрин Баглин-Брандель. — Унда қад ростлаган маҳобатли тарихий ёдгорлиқлар шаҳарнинг ўрта асрларда юксак даражада тараққий топганидан шохидлик беради. Шахрисабз тарихан Сохибқирон Амир Темурунинг она шаҳри бўлиши баробарида, Буюк Ипак йўлида ҳам муҳим ўрин тутган”.

“Қўк Гумбаз масжиди, Гумбаз Сейдон мақбараси, Оқсарой сингари иншоотлар Шахрисабздаги ўрта аср меъморчилиги дурдоналари саналади”, дейди муаллиф.

«Жаҳон» АА.
Женева

Арзон ва сифатли озуқа манбаи

Самарқанд шаҳрида Ўзбекистон Қорақўлчилиги ва чўл экологияси илмий тадқиқот институти ташаббуси билан “Яйловларни барқарор бошқариш” мавзuida республика ўқув-амалий семинари ўтказилди.

Семинар

Унда Қорақўлпоғистон Республикаси, Жиззах, Навоий ҳамда Самарқанд вилоятлари қорақўлчилари билан биргаликда хорижлик мутахассислар ва экспертлар ҳам иштирок этди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда 17,5 миллион гектар яйловлар мавжуд бўлиб, яйлов озуқаси энг арзон ва сифатли озуқа манбаи ҳисобланади.

— Ўтказилган тадбирда соҳа мутахассисларига яйловлар ҳосилдорлигини ошириш, изень, шувок каби ўсимликлар экиб, уни парваришлаш усуллари ҳақида маълумотлар берилди, — дейди Ўзбекистон Қорақўлчилик ва чўл экологияси илмий тадқиқот институти масъул ходими Н. Бобокўлов.

Шунингдек, семинар иштирокчилари яйловларда ҳам бўлиб, фитомелиорациялаш, иҳотазорларни яратиш ва озуқа ишлаб чиқаришда самарадорликка эришиш борасида ҳам ўзаро тажриба алмашдилар.

М. ЗИЁДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Филиаллар ва минибанклардаги “Тадбиркорлар бурчаги” орқали эса республикамизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун яратилган шарт-шароитлар, имкониятлар, тақлиф этилаётган янги банк хизматлари тўғрисида доимий равишда маълумотлар берилиб, мунтазам янгиланиб борадиган веб-сайт ва порталлар орқали ахборот хизмати қўрсатиш тизими кенгайтирилмоқда.

Бундан ташқари, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасида қабул қилинган қўнун ҳужжатлари, уларга мувофиқ яратилган имтиёзлар, соҳа субъектлари учун кредитлар ажратиш шартлари юзасидан жойларда тегишли ташкилотлар билан ҳамкорликда амалий учрашув ва семинарлар уюштирилмоқда.

Аҳолининг, шу жумладан, касб-хунар коллежлари битирувчиларининг тадбиркорлик фаолиятини рағбатлантириш, уларнинг бизнес ғоялари ҳаётга татбиқ этилишига кўмаклашиш ва бандлик даражасини ошириш мақсадида “Менинг бизнес ғоям”, “Ёш тадбиркор — юртга мададкор”, “Ёш тадбиркор — келажа

Бугун Лондон шахрида XXX ёзги Олимпиада ўйинлари машъаласи ёқилади

Спортга таъриф бериш керак бўлса, уни адолат, ҳалоллик, меҳр-оқибат ва ўзаро ҳурмат туйғулари уйғунлашган дўстлик ҳаракати, деган бўлардим. Чиндан ҳам, спортда муваффақиятга эришиш учун кучдан кўра, мана шу тушунчалар моҳиятини теран англаш кўпроқ самара беради. Шу боис ота-боболаримиз ҳам, мураббийларимиз ҳам спортда ҳалол курашиб, муваффақиятга эришган одамни эъзозлашган, сўзига қулоқ тутишган.

Масъулият ҳисси

ғалабага бўлган иштиёқни янада оширади

Айни пайтда юртимизда бола-лар спортини ривожлантириш, ёш авлод вакиллари орасидан энг иқтидорлиларини саралаб, ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, рағбатлантиришдек оқилона сиёсат замирида ҳам ана шундай умумин-соний мақсадлар рўйбига қартилган эзгу амаллар мужассам.

Мамлакатимизда ҳар томонла-ма чиниққан, иродаси мустаҳкам, маънавий дунёси бой авлодди вояга етказиш устувор вазифа-лардан бири ҳисобланади. Бу борада амалга ошириб келина-ётган эзгу ишлар самарасини бу-гун қўллаб иқтидорли ёш спорт-

чиларнинг жаҳон миқёсидаги йирик мусобақаларда эришаёт-ган улкан зафарлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Мустақиллик туфайли биз, спорт-чиларга ўз куч ва са-лоҳиятимизни, қоби-лятимизни ишга солиб, муваф-фақиятга эришиш ҳамда Ватани-миз шарафини халқаро майдон-ларда муносиб ҳимоя қилишимиз учун барча шарт-шароит яратиб берилган. Шу боис истеъдодлар сафи кенгайиб, шижоат ва жо-сарт бобода ҳеч кимдан кам бўлма-ган умидли ёш спортчилар ети-шиб чиқмоқда.

Бугун барча спортчию ишқи-бозларнинг нигоҳи, диққат-эъти-бори Лондонда бошланадиган XXX ёзги Олимпиада ўйинларига қаратилган. Ана шундай бекиёс ну-фузга эга олам-шумул тadbирда серкуёш Ўзбе-кистонимизнинг спорт делега-цияси ҳам иштирок этмоқда. Биз шунчаки қатнашчи бўлишни эмас, балки Ўзбекистон аталмиш буюк давлатнинг навқирон авлодлари неларга қодир эканини кўрсатиш-ни астойдил дилимизга туккан-миз. Муҳтарам Юртбошимиз томонидан яратиб берилган

Дил сўзи

1916 йили Берлинда ўтказилиши кўзда тутилган, бироқ Биринчи жаҳон уруши туфайли қолдирилган Олимпиада мусобақаси ташкилотчиларидан бири, германиялик Карл Дием Олимпиаданинг очилиш маросимида машъала ёқиш ва уни маросимга қадар иштирокчи давлатлар ҳудудидан олиб ўтиш фикрини илгари сурган эди.

Йигирма йилдан сўнг ушалган орзу

Унинг бу орзуси 12 йилдан кейин, аниқроғи, 1928 йили Амстердамда ташкиллаштирилган IX ёзги Олим-пиада ўйинларида амалга ошди. Бироқ бу машъала ҳеч бир эстафетасиз, тўғридан-тўғри очилиш мароси-мида ёқилгани боис унинг нияти тўла ушлаганмиз эди.

Шунга қарамай, Карл Дием орадан яна саккиз йил ўтгач ўз мақсадига етди. 1936 йили Берлин мезонлиқ қилган XI ёзги Олимпиада ўйинлари олдида Грециянинг Олимп тоғида мусобақа машъаласи ўт ол-дирилиб, иштирокчи давлатлар ҳудудидан олиб ўти-лади ва у мусобақанинг тантанали очилиш маросими кунини — 1 августда Берлинга кириб келади.

Эндиликда машъала иштирокчи давлатлар ҳудуди-дан эмас, балки бешта қитъадаги Олимпиада ўйинла-рига мезонлиқ қилган шаҳарлардан олиб ўтилади. Уни ёқиш эса ҳар бир спортчи учун энг шарафли вазифа саналади.

Асосийси, муносиб иштирок этиш

“Тезроқ! Баландроқ! Кучлироқ!” шиори Олимпиада ўйинларининг ўзига хос тамойилига айланган. У илк маротаба франциялик руҳоний Анри Дидон томонидан айтилган бўлиб, 1894 йили Халқаро Олимпия қўмитасини тузиш чоғида Пьер де Кубертен бу сўзини ташкилотнинг шиори сифатида таклиф қилганди.

Мазкур ибора 1924 йили Парижда уюштирил-ган VIII ёзги Олимпиада ўйинларидан бошлаб мусобақанинг расмий шиори мақомини олган.

Шу билан бирга, Лон-дондаги дастлабки Олим-пиада(1908 йили)да юзага келган “Энг муҳими ғалаба эмас, иштирок этишидир” ибораси ҳам Олимпиада-нинг асосий шиорларидан бири саналади. Қизиғи шундаки, унинг пайдо бўли-ши марафон беллашувла-рида маррага яқин қолган-да бегараз, аммо таққилан-ган кўмак туфайли мусоба-қадан четлатилган италия-

лик атлет Пиетри Дорандо билан боғлиқдир. Гарчи чарчокдан ҳолдан тойган, аммо ғалаба қозониши деярли аниқ бўлиб турган Дорандо ноташиш бир ва-тандошининг “ҳиммати” боис (айтишларича, у спортчини мажбурлаб қўли-дан торганча қарийб қирқ метрлик масофани бирга чоғиб ўтган экан) қондани бузганликда айбонлиб, футболдақиса мусово қили-нади. Бироқ қироллик оиласи спортчи бу ёрдам-ни ўзи сўрамаганини, бильякс юртдоши ғалаба-сини азбаройи хоҳлаган томошабиннинг спортчини

мажбурлаб маррага етаклаб борганини инобатга олиб, уни спортда эришган му-ваффақияти учун махсус соврин билан тақдирлайди. Эртаси кунни пенсиль-ваниялик бир епископ айтиш шу воқеа ҳақида га-зетага ҳужоа қилар экан, “Энг муҳими ғалаба эмас, иштирок этишидир”, дей-ди. Бу гап шу заҳотиёқ Пьер де Кубертенга етиб боради ва у мазкур ибо-рани Олимпиада ўйинла-рининг шиорига айлан-тириш гоёси билан чи-қади. Гарчи бу сўз бугун мусобақанинг расмий шиори саналмасда-да, за-фар қучиш учун бор куч-гайратини аяммаган, бироқ якунда имконият-ни бой берган спортчи-ларнинг иштирокини ба-ҳолашда унга тез-тез му-рожаат қилинади.

Ҳасан ТОШЎЖАЕВ тайёрлади.

XXX ёзги Олимпи-ада ўйинлари 25 июль кунини аёллар ўртасидаги футбол мусобақалари билан бошланди.

Футболчилар беллашувларни бошлаб берди

Мазкур беллашувлар-да 12 та терма жамоа совринли ўринлар учун кураш олиб бормоқда. Улар учта гуруҳга қуйи-дагича тақсимланган: “**Е**” гуруҳи: Буюк Бри-тания, Бразилия, Камер-ун, Янги Зеландия. “**Ф**” гуруҳи: Швеция, Япония, Канада, Жанубий Африка Республикаси. “**С**” гуруҳи: АҚШ, КХДР, Франция, Колумбия.

Гуруҳлардан биринчи ва иккинчи ўринларни қўлга киритган ҳамда энг яхши натижа кўрсатган яна икки жамоа чорак финалга йўл олади.

Дастлабки турда Буюк Британия ва Янги Зеландия вакиллари ўзаро рўбарў келди. Кескин ҳамда муросасиз кечган баҳсда мезонлар ғала-ба қозонди — 1:0. Камер-ун — Бразилия ўйини ҳам қўчқиликда катта та-ассурот қолдирди. Ай-ниқса, Африка қитъаси вакиллариининг индиви-дуал маҳорати олқиш-ларга сазовор бўлди. Лекин футбол — жамоа-вий ўйин.

Бунинг бразилиялик қизлар яна бир карра исботлаб бе-ришди ва муҳим натижа-га (0:5)ни қўлга киритишди. “**Е**” гуруҳи жамоалари ўртасидаги учрашувлар-да қитъадолларимиз японияликлар канадалик рақибларини 2:1 ҳисо-бида доғда қолдирган бўлсалар, шведияликлар Жанубий Африка Рес-публикаси вакиллари 4:1 ҳисобида мағлубият-га учратдилар. “**Г**” гу-руҳи жамоалари ўртаси-даги ўйинларда қуйида-ги натижалар кайд этил-ди: Колумбия — КХДР 0:2, АҚШ — Франция 4:2.

Кеча эркаклар ўртаси-даги футбол баҳсларига старт берилди.

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

Бир оила фарзандларидек

Бугун юртимизнинг барча гўшаларида энг улуг, энг азиз байрамимизни муносиб ўтказишга катта ҳозирлик қўрилмоқда. Қаерга борманг, яратувчанлик ва бунёдкорликнинг гувоҳи бўласиз. Бундан кўзда тутилган мақсад эса битта — юрт тараққиётини таъминлаш. Зеро, ана шундай сазй-ҳаракатлар самараси туфайли Ўзбекистонимизнинг шону шуҳрати дунёга таралди.

Ўзбекистон — умумий уйимиз

Айни пайтда икки юздан зиёд мамлакатлар билан ҳамкорлик алоқалари йўл-га қўйилгани ҳам Ватани-мизнинг жаҳон ҳамжамия-тида мустаҳкам ўрин эгаллаётганидан далолат-дир. Юртимиз фуқарола-ри миллати, ирки ва дин-ний эътиқодидан қатъи на-зар, бир оила фарзандла-ридек яшашмоқда, меҳнат қилишмоқда. Мамлакатим-изда миллатларо тоғув-лик, диний бағрикенглик аънааналарнинг бардавом-лигини таъминлашда Рес-публика байналминал ма-даният маркази қошидаги Озарбайжон миллий мада-ният марказининг ҳам муносиб ўрни бор.

Тарихдан маълумки, ўзбек ва озарбайжон халқи қавм-қариндош бўлиб келишган. Низомий Ганжавийни буюк мута-факкир Алишер Навоий ўзининг устози деб бил-ган бўлса, озарбайжонлик-лар ҳаммша Навоий даҳо-сига таъзим қилишади. Пойтахтимиздаги Тошкент давлат педагогика уни-верситетига Низомий но-мининг берилиши ҳам ана шу қардошлик, ҳамжихат-лик рамзидир. Бугун мам-лакатимизда 40 мингдан зиёд озарбайжон милла-тига мансуб аҳоли исти-комат қилаётган бўлса, уларнинг билим олишла-ри, касб-хунар эгаллашла-ри, илмий салоҳиятлари-ни намоён этишлари учун барча шарт-шароит яра-тилган.

Таъкидлаш керакки, марказимиз озар халқи-нинг урф-одат ва аъна-лари, миллий кадриятла-ри бардавомлигини таъ-минлаш, халқлар ўртаси-

да дўстона муносабатлар, қардошлик ришталарини мустаҳкамлашда бир қатор хайрли ишларни амалга ошириб келмоқда. Айнан шу мақсадларда ҳар йили турли фестивал-тадбир ва танловлар таш-кил этилади. Айниқса, бун-дай тантаналар энг улуг, энг азиз байрамимиз ара-фасида ўзгача тус олади. Уларда марказимиз қоши-да ташкил этилган “Озар қизлари”, “Қардошлик” гу-руҳлари фаолияти алоҳи-да ўрин эгаллайди.

Мамлакатимизнинг та-ниқли кишилари, шоир-ёзувчилари иштирокида мақтаблар, ўқув юртлари, Меҳрибонлик уйларида учрашувлар, кечалар таш-кил этилади. Қолаверса, ушбу масканларда турли спорт мусобақалари, му-шоира, фестивал ва тан-ловларнинг ўтказилиши, айниқса, бундай маданий-маърифий тадбирларнинг қардош миллатлар мада-ният марказлари билан ҳамкорликда ташкил эти-лаётгани ижобий самара бермоқда. Негаки, “Ўзбе-кистон — умумий уйимиз” шиори остида бўлиб ўта-ётган фестивал ва анжу-манлар ёшларимизнинг янада аҳил бўлиб қамол топишларида муҳим ўрин эгаллайди.

Муҳтасар айтганда, миллатларо бағрикенг-лик ва ҳамжихатлик Ўзбе-кистоннинг, халқимиз мил-лий-маънавий қиёфаси-нинг энг гўзал тимсолла-ридан бири сифатида намоён бўлмоқда.

Мубо МАМЕДОВ, Республика Озарбайжон миллий маданият маркази бошқаруви раиси.

Таътил

Бухоро давлат кўғирчоқ театри ёзги таътил мавсумида болажонларга ажойиб совға ҳозирлади.

Кўғирчоқ театри тухфаси

Гап шундаки, театр жамоаси саҳналаштирган “Театр музейи” номли мусиқий дастур қизиқарли воқеаларга бойлиги билан қикинтойларга олам-олам қувонч бағишламоқда. Саҳна асарига ёш актёрлардан Ф. Ҳабибова, Д. Тешаева, К. Назаров, З. Ибрагимова каби истеъдод соҳиблари роль ижро этишмоқда.

Ушбу дастур Бухоро шаҳридаги “Нефтич”, “Мовий гулхан”, “Ёш алоқачи” каби оромгоҳларда намоиш эти-лиши билан бира, Навоий ва Самарқанд вилояти ҳуду-дидаги дам олиш масканларида хордиқ чиқараётган болажонларни ҳам хушнуд этмоқда.

Умид РАҲМОНОВА.

«Ягонасан, муқаддас Ватан!»

Самарқанд шахридаги Ҳамид Олимжон номидаги вилоят драма ва мусиқа театрида “Ягонасан, муқаддас Ватан!” республика кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди.

Унда ўттизга яқин ҳаваскор-лик бадий жамоалари ҳамда яқка ижрочилар, мактаблар, олий ва ўрта махсус таълим муассасалари вакиллари иш-тирок этиб, ўз санъатларини намоиш қилдилар.

— Аънаъвий тарзда ўтка-зиб келинаётган мазкур тан-лов кўпплаб иқтидорларни кашф этмоқда, — дейди Ўзбе-кистон бастакорлар уюшмаси аъзоси Равшан Ҳамроқулов. —

Шу боис ушбу ижодий белла-шувнинг аҳамияти ва қамрови йилдан-йилга кенгайиб бора-япти.

Яқунда Ургут туманилик Умид Сирожев биринчи ўринга лойиқ деб топилди. Обиджон Халилов (Оқдарё) ва Баҳодир Рўзиқулов (Самар-қанд тумани)га эса кейинги ўринлар насиб этди.

М. ЗИЁДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

“Ягонасан, муқаддас Ватан!” республика кўрик-танловининг Наманган вилояти босқичи низоҳасига етди. Энг улуг, энг азиз байрамимиз олдида ташкил этилган ушбу тадбирда вилоят-нинг шаҳар ва туманларида фаолият юритаётган бадий жамоалар ҳамда ёш истеъдод соҳиблари ўз санъатларини намоиш қилишди.

Тадбирда ҳакамлар ҳайъати иштирокчиларнинг маҳорати, улар томонидан тақ-дим этилган қўшиқ-лардаги мусиқа ва

матн уйғунлигига алоҳида эъти-бор қаратдилар. Айниқса, ёш иж-рочилар Ҳасан ва Ҳусан Боти-ровлар, Мирзоҳид Қамоллов, Гулсал Абдуллаева, Бобур Тур-ғунов ҳамда Уйчи тумани мада-ният уйи қошидаги “Тарона” ашу-

ла ва ракс ансамбли жамоалари-нинг чиқишлари томошабинлар томонидан катта қизиқш билан кутиб олинди ва улар совриндор-лар сафидан ўрин олдилар.

Ғолиблар эндиликда ўзига хос, янги мазмун ва оҳанглари йўғрилган куй-қўшиқлари билан танловнинг мамлакат босқичи-да қатнашадилар.

Қ. НАЖМИДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ёз мавсуми мароқли ўтсин

Ҳаво ҳарорати кўтарилиб, кунлар исиши биланоқ кўпчилик, асосан, салқин жойларга, сув ҳавзалари, хусусан, дарёлар, канал ва сойлар томон ошиқади. Сув бор жойда эса, ўз-ўзидан, чўмилишга эҳтиёж тугилади. Тўғри, чўмилиш яхши, инсон организмни чиниқтиради, саломатлиқни мустаҳкамлайди.

Огоҳлик

Бироқ бу ўринда чўмилиш хавфсизлиги, маданияти, қонун-қоидаларига риоя қилинса, нур устига аъло нур бўлади. Чунки сўнгги пайтлар-да аҳолининг белгиланмаган ва тақиқланган жойларда чўмилиши оқибатида ҳаёт учун гоят хавфли ҳодисалар рўй бермоқдаки, улар ҳар би-римизни огоҳликка даъват этиши, шубҳасиз.

Ёз мавсумида сув ҳавзала-рида аҳоли хавфсизлигини таъминлаш, турли бахтсиз

ходисалар билан боғлиқ фав-қулдда вазиятларнинг олди-ни олиш борасида жойларда тушунтириш ишларини олиб бориш вазирлигимиз ходим-ларининг муҳим вазифалари-дан саналади. Шу боис бу бо-рада бир қатор давлат ва жа-моат ташкилотлари билан ҳам-корликда чора-тадбирлар бел-гилаб олинди. Чунончи, мав-жуд сув омборлари, дам олиш масканлари ва чўмилиш ҳавза-лари ўрганиб чиқилиб, жой-ларда ғаввос-қутқарув гуруҳла-

рининг ташкил этилди. Куза-тув миновалари ўрнатилиб, су-мош воситаларининг техник созлиги, сув ҳавзаларида хавфсизлик ва санитария-гигиена қоидаларига риоя эти-лишига доир текширувлар амалга оширилди. Қолаверса, мавсум олдида маҳаллий

ҳокимликлар ҳамда тегишли ташкилотлар ҳамкорлигида дам олиш масканлари раҳбар-ҳодимлари учун “Сув ҳавзала-рида чўмилиш қоидаси — са-ломатлик гарови” шиори ос-тида бир қатор семинарлар ташкил этилди. Мазкур тад-бирларда чўмилиш мавсумида

бахтсиз ҳодисаларнинг олди-ни олиш мақсадида тайёрлан-ган ўқув-услубий қўланмалар тарқатилиб, фотолавлар ва видеоматериаллар намоиш этилди. Шунингдек, машғул-лар доирасида ғаввос-қутқарув асбоб-анжомлари амалий ҳаракатлари кўргазмалари таш-кил этилди.

Бугунги кунда юртимизда 214 та болалар оромгоҳи, 577 та мактаблар қошида ташкил этилган кундузги оромгоҳлар фаолият олиб бораётган бўлиб, мавсум давомида уларда турли мусобақалар ташкил этилмоқ-да. Ички ишлар, Соғлиқни сақлаш вазирликлари билан ҳамкорликда ўқув семинарла-ри, давра сўхбатлари ўт-казилмоқдаки, ушбу ҳаракат-лар ҳам фарзандларимиз ва аҳоли хавфсизлиги масала-сига қаратилган тадбирлар-дандир.

Таассуф билан айтиш ке-ракки, олиб борилаётган таш-виқот-тарғибот ишларига қарамай, жойларда чўмилиш билан боғлиқ бахтсиз ходи-салар учраб турибди. Таҳ-лилларга мувожаат қиладиган бўлсак, бунга, асосан, аҳоли-нинг тақиқланган сув ҳавза-ларида чўмилиши, белгилан-ган қоидаларга амал қилмас-лиги ва эътиборсизлиги са-баб бўлмоқда. Назаримизда, аҳоли муҳофазаси масаласи нафақат тегишли вазирлик ва идоралар ходимларининг, балки кенг жамоатчиликнинг ҳам кундалик юмушига айла-ниши зарур.

Қуёшли кунлар давом эт-моқда. Дам олиш онларини кўнглили ўтказиш, уйдан соғ-омон чиқиб кетган инсон-нинг хушқайфиятда қайтиши, энг аввало, ўзи ва фарзанд-лари ҳаётига масъуллиги ҳамда эътиборли бўлишига боғлиқ.

Ҳасан БОБОНОВ, Республика Фавқулдда вазиятлар вазирлиги бўлим бошлиғи.

Халқ сўзи

Народное слово

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 754. 64 096 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 233-52-55; Котибият 233-10-28; Эълонлар 232-11-15.

Таҳририятта келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас. Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғаев томонидан саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 21.20 Топширилди — 22.10 1 2 3 4 5

• **МАНЗИЛИМИЗ:** 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов. Навбатчи муҳаррир — М. Жонихонов. Навбатчи — Ф. Абилов. Мусаххих — С. Исмолов.